

මහනුවර අසඟිරිය ආදානමළුව ඓතිහාසික ගෙඩිගේ රජමහා විහාරය.

☸ සසර සැනසුම සදන තිදොර සංවරය

- බලන්ගොඩ ජිනරතන හිමි
උදවස් අමාවක පෝද ධම් දේශනාව යටතේ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් රාහුල හිමියන්ට ඉදිරිපත් කළ මනසින් - කයෙන් සහ වද- නින් කරන ක්‍රියාවන්ගේ පිරිසුදු බවෙහි වැදගත්කම පිළිබඳ දෙසු- මට - අර්ථ විග්‍රහයක්.

☸ දිවි මග සරු කරන මහා මංගල සුත්‍රය

- හත්තොටුවේ ඉන්දරතන හිමි
පිරිත් දෙසුම්වලදී සජ්ඣායනා කෙරෙන තුන් සුත්‍රයෙහි ඇතුළත් සුප්‍රකට 'මහා මංගල සුත්‍රය' සෙත් පැනීම සඳහා වූවක් නොව, ප්‍රායෝගිකව ජීවිතයට එක් කර ගැනීම තුළින් සැනසුම ලගා කර ගැනීමට සාධකයක් කර ගත යුත්තක් බව පැවසෙන සංවාදශීලී අදහසක්.

☸ ගෙඩිගේ රජමහා විහාරය

'වෙහෙර විහාර' විශේෂාංගය යටතේ මහනුවර ප්‍රදේශයේ පිහිටි ඓතිහාසික වටිනාකමක් ඇති ඉපැරැණි විහාරස්ථානයක් ගැන තොරතුරු.

☸ අදටත් ගැලපෙන පාලන උපදෙස්

- මහගල්වැවේ බුද්ධසිරි හිමි
එකල විසූ විවිධ රාජ්‍ය පාලකයන්ට බහුතර ජනතාවගේ යහපත තකා බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද රාජ්‍ය පාලන උපදෙස් පිළිබඳ විමර්ශනයක්.

☸ බුදුසමය අනුදත් දේශපාලනය

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ විවිධ දේශනා ඇසුරින් උපුටා ගන්නා ලද දේශපාලනය පිළිබඳ බෞද්ධ දර්ශනික අදහස් කිහිපයක්.

☸ සාම වෛතසය

බුදු දහමට ජාත්‍යන්තර කීර්තියක් ලබා දුන් භාරතයේ විසූ ධම්ම- ශෝක අධිරාජයා, බුදු දහම පිළිගත් ස්ථානය ලෙස සැලකෙන ඉන්- දියාවේ ඔරිස්සා ප්‍රාන්තයේ වර්තමානයේ පිහිටුවා ඇති 'සාම වෛතසය' පිළිබඳ තොරතුරු 'සයුරෙන් එහා' විශේෂාංගය යටතේ.

☸ මුනි ගුණ සුවඳ රැඳී සමනොළ වරුණ

- කිහිඹියේ විජිත හිමි
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාද ලාංඡනය පිහිටුවා ඇතැයි සැල- කෙන ශ්‍රී පාද කන්ද (සමනල කන්ද) පිළිබඳ විස්තර.

☸ සාමයට - සැපතට නොවරදින මග

- නන්ද හපුනන්තිරි
බුදු දහම අනුව ගොඩනැගෙන සඳවාරවත් සංස්කෘතියක කාලීන අවශ්‍යතාව. සඳවාරවත් සමාජයක් තුළ එද නිබ්බ සැනසුම් සුවය.

☸ The genesis of the Bodhi tree
_ by Aryadasa Ratnasinghe